

TERMÉSZET-GYÓGYÁSZ.

Az észszerű élet- és gyógymód közlönye.

Népszerű utasítások az emberi testnek valódi és természetes ápolásáról, egészséges és beteg állapotában.

Isten segítségével az emberiség javára.

Vírad — haladjunk! (Gr. Széchenyi I.)

1874. 12. szám	Megjelenik havonként kétszer, 1- és 15-én, negyedréte alakban; ára egész évre 4 fr. Többek közreműködésével szerkeszti: Ungerleider Jónás, hasonszenvi orvos.	Nyiregyházán, decz. 15.
--------------------------	---	----------------------------

Tartalom: T. olvasóinkhoz! Ajánlat (votivum). — Az egészséges test ápolása. (Vége.) — Szellemi és testi satnyulás. IX. Thea. X. A czukor. — Kóreaset saját naplóból. — Böngezset. Levélszekrény.

gyógymód is hasonló vitatkozás tárgya leendő, mint a természetes élet- és gyógymód, mindkettő karöltve jár. Tehát a jövő 1875-ik évben is tántoríthatlan buzgalommal fogunk működni; ohajtásunk: a nép egészségét fenntartani; akinek tetszik — orvos vagy nem orvos — tartson velünk.

Isten segítse igyekezetünket!

A szerkesztőség.

J. OLVASÓINKHOZ!

Mielőtt a „Természet-Gyógyász” első évi folyamát bevégeznők, és az 1875-ik évi újfolyamra felhívást intézünk t. olvasóinkhoz, nem mulaszthatjuk el, köszönetet nyilvánítani t. előfizetőinknek, a szenvedő emberiség érdekében létesített eme vállalatunk iránt tanusított pártfogásáért.

Midőn nehéz és küzdelemteljes vállalatunkat megindítottuk, nem csalódtunk azon reményben, hogy a magyar közönség, a mostani súlyos pénzviszonyok közt is, pártfogása által biztosítandja lapunk fennállását; ámbár ez, ha lapunk életidejét tekintetbe vesszük, még igen rövidnek mondható, mindazonáltal hogy legcsekélyebb mulasztásról se vádolhassuk magunkat, az általunk felkarolt tárgy fontosságától ösztönözve, szükségesnek véltük, e rövid idejű működésünknek is egy futó pillantást szentelni, s a helyeslés vagy nem helyeslés félelme nélkül megvizsgálni: vajjon elértük-e azon célt, melylyel magunkat vállalatunk megindításánál kecsegtettük? E kérdés csak a lap szellemi fejlődésére vonatkozólag ébredt föl bennünk, és ez meg is termé gyümölcsét, mert még legmerészebb elleneinkben is felkölté a figyelmet maga iránt: midőn egyrészt a természetes élet és gyógymód fölött elmondott véleményünket általános elismeréssel pártolták, másrésztől fájdalommal kell kiemelnünk azon keserű harcot, melyet a jó ügy érdekében még mindig kell vívniunk azokkal szemben, akiknek első sorban hivatásukból kifolyó kötelességük lenne azt lelkiismeretesen előmozdítani.

Azonban örvendve tapasztaljuk, hogy a természetes élet- és gyógymód, illetőleg a vizgyógyászat a homoeopathiával karöltve, a nehézségek és akadályok dacára tényleg állást foglalt és a közönség bizalmában évről évre inkább gyarapodik, mert a szenvedő közönség kiragadá az orvosok kezéből a gyógykezelést.

A mi gyógymódunk épen azért, mivel egyszerű s mindenki által könnyen belátható, számtalan gyanusítást és régebben alkalmazott elnyomatási rendszabályok dacára, terjedt és árasztja üdvös hatását a szenvedő emberiségre.

Lehet-e egy gyógyrendszernek fényesebb bizonyítványt adni, mint midőn az a szenvedők által becsben tartatik és védetik? Már is tapasztalhatjuk, hogy alig van művelt család hazánkban, mely házában kisebb-nagyobb hasonszenvi gyógyítást ne rejtegetne, s orvos hiányában, segít magán vagy környezetén úgy a hogy tud; az orvosok pedig, akiknek általában kötelességök lett volna a hasonszenvészetet gyakorolni, vajmi kevesen vállalkoztak reá!

A hasonszenvi gyógymód naponta nagyobb tért vív ki magának az egész művelt világban, amit sem rágalom sem gúnycakazaj, sem rectori beszéd, és az ezzel összekötött orvos-gyógy-szerészeti gratulációk, sem fondorkodás, sem üldözés megakadályozni többé nem képes.

Ezennel ünnepélyesen ígérjük, hogy ezentul a hasonszenvi

Ajánlat (votivum).

Ha egy fali-óra fel van húzva, bizonyos mennyiségű órán keresztül járni fog, és határozott számú mozgásokat tesz ingája, míg tökéletesen le nem járt. Ha pedig hajtókerekére nagyobb súlyt alkalnázunk, akkor az óra ingája sebesebben mozog, és az óra hamarabb lejár vagyis tökéletesen megáll.

Épen úgy áll az ember életével is, akinek bizonyos mennyiségű szív- és érütései vannak rendelve az életen keresztül. Ha tehát megelégszik a legtermészetesebb itallal a vízzel, akkor élete rendszeresen, csendben és vidoran folyik le; ha pedig izgató italokhoz, ugymint: kávé, thea, sör, bor, pálinka stb. folyamodik, melyek által sebesebb forgásba hozza a vértömöget, akkor a siettetett ütér sebesebben végzi az egy perczre kimért mennyiségű lüktetéseket, és az élet korábban folyik le, azaz megrövidítettetik; ha pedig ehhez még a szenvedélyek hosszú sora is gyakoroltatik, akkor az élet szikrái örökre elaluszna és a feloszlás okvetlen bekövetkezik.

Dr. Nagel R.

Az egészséges test ápolása.

Jelige: Az anyagcserének egyedüli helyes irányú vezetésében rejlik a titok-szerű kulcs, melyszerint a testben lévő nedvek megújítatván, minden kóros senyvek eltávolítatnak.

Dr. Steinbacher.
(Regenerationskur.)

(Vége.)

Az összes vérmennyiség hibás vegyülete természetesen a tápfolyadékot s ezáltal az egész testben szüntelen folyamatban lévő anyagcserét is meg fogná változtatni, s ezt ennélfogva általános betegségnek neveznék; míg a többi betegségek mind csak helybeliek. Önként érthető dolog, hogy a betegségek gyógyításánál főleg arra kell törekedni, hogy a rendetlenségbe esett anyagcsere ismét helyes rendbe

és jó karba állíttassék. Hanem valjon e czélt mester-séges gyógyszerek által kelljen-e elérni mint az orvos akarja, vagy pedig természetesek (élettaniak) által, milyenek: a levegő, a víz, a táplálék, a világosság, a meleg és hideg, a pihenés és mozgás, mint a természet akarja is, teszi is.

Ha már most a főszabályokat, melyeket, hogy egészségesek lehessünk, követnünk kell, röviden összefoglaljuk; — eltekintve természetesen attól, hogy ártalmas anyagokat kívülről felvenni magunkba soha sem szabad, — azok így következnek egymás után; törekedjünk a jó vérnek kellő mennyiségét megszerezni alkalmas tápszerek és élelynek bő beszolgáltatása által, valamint a vér hasznavehetetlen alkatrészeinek kiválasztása által is. 2) Ügyekezünk a vérkeringést rendszeres munkásságban tartani, hogy a vér mindenüvé eljuthasson, a hol jó s rossz anyagokat leraknia és fölvennie kell. 3) Támogassuk a szövetek megnyitását és vedlését azoknak czélszerű munkáltatása és pihentetése, valamint a szükséges főfok előállítását által is.

A vérnek, ha azt akarjuk, hogy kellő mennyiséggel legyen meg és helyes táperővel birjon, elegendő mennyiségű tápanyagokat és élelyt kell nyújtatunk. A tápanyagokat a magunkhoz vett élelyi szerekből kapja a vér az emésztési készülék útján; az élelyt pedig a lélekzés vezeti a tüdön keresztül a vérbe. A vérnek helyes megújítását többnyire az gátolja, hogy vagy kevés, vagy nem czélszerű tápanyagok nyújtatnak neki, mit leginkább a vízre, a savakra és zsiranyokra kell érteni

Tápszerek alatt mindazon szerves (növényi és állati) és szervetlen állományokat értjük, melyek mentek levén az emberre nézve ártalmas szerektől, azon anyagokat foglalják magokban (tápanyagok) melyekből testünk össze van szerkesztve. Minél több tápanyagot találunk valamely tápszerben (élelymezési cikkben) annál táplálóbbnak mondjuk; minél könnyebben oldatnak fel azután a tápanyagok az emésztési készülékben, s minél könnyebben mehetnek onnan át a vérbe, annál könnyebb emésztésűnek mondatik a tápszer. Lehet valamely élelyi cikk igen tápláló, de nehéz azt megemészteni, és megfordítva. Némely ételek könnyebb vagy nehezebb emésztetése sokat függ a módtól, melyszerint azok elkészítettnek és élveztetnek. Így például a híg főtt tojást igen könnyű megemészteni, a keményre főttet igen nehéz. — A tápanyagokhoz tartoznak; viz, fehérvíz, anyagok, zsirok és zsiranyok, savak, mész, és szik-élely-sók, vas. E tápanyagok egyrésze t. i. a zsirok és zsiranyok, két czélnak felelnek meg: részök a test táplálására szolgál, részök ellenben hőfejlesztésre. A megneveztik tápanyagok, melyek a testet csak úgy táplálhatják, ha valamennyi együtt vezetetik be a testbe, egrébiránt épen úgy megvannak az állati mint a növényi élelyi cikkben.

Az éh és szomj ama sajátságos két érzés, melyek tudtunkra adják, hogy testünknek tömör és híg tápanyagokra van szüksége és vágya, az éh legin-

kább gyomrában érzi az ember, a szomját a torokban. Mind a két érzés keletkezése még homályos és még kérdés, valjon bizonyos kiváló szervek határozott változásaiktól függnek-e vagy valamely általános állapot előállításától. Hogy az éh felébredése legközelebb a gyomor bizonyos megilleődéséről függ, abból láthatni, hogy a gyomor e nyugtalanító érzése tömör anyagok felvétele által egyszerre csillapul, a gyomor betegségei esetében rendetlenné válik. Minthogy azonban a gyomornak megemészthetetlen anyagokkal való megtöltése az éhség érzetét hosszabb időre nem csillapíthatja: önként következik, hogy az éhség nem csupán a gyomor ürességétől, hanem a test általános állapotától, a testben létező tápanyagoknak a test egész háztartásához való viszonyától is függ. Ugyanez áll a szomjuságról is, mely habár a száj- és toroküregekben jelentkezik, mégis általános vízhiány által idéztetik elő. Éh és szomjat egyébiránt, mint minden egyéb érzetet is, észrevenni csak akkor lehet, ha az agy öntudatos érzésre képes. Öntudatlanok, eszelősek és elmebetegek közt az éhhálal esetei gyakoriak lehetnének, ha evésre nem kényszerítették.

Az éhség egészséges állapotú testben a szerint érezteti magát és enyhül, amint a testnek tömör élelyi szerekre szüksége van, vagyis a test alkatrészeinek felhasználása szerint. A gyermek, melynek növekednie kell, a munkás, ki munkája mellett szüntelen vért és teste állományait dolgozza fel, a lábba-dozó beteg, az utas és minden erősebb mozgású ember; mindezek többször és többet éheznek mint öreg és tétlenül heverő emberek stb. A férfiak átlag inkább éhezhetnek mint a nők, vérmes emberek többet a nyálkásoknál. Mesterkéltingerek, mint fűszerek és szeszes italok az étvágyat látszólag nevelhetik, de ha nagyon gyakran s túlságos mérvbe alkalmaztatnak, akkor a gyomor-idegeket eltompítják és az éhséget gyengítik. A pálinkaivó annál inkább elvesziti étvágyát, minél inkább átengedi magát azon gyarló ivás vágyának. Idegbódító szerek, mint dohány, és mákony, alább szállítják az idegek érzékenységét, melyektől az éhség érzete függ és ennél fogva az éhséget egy időre elaltathatják. Sőt az éhség maga is, ha csillapításával késünk, ideiglen merőben megszűnhet. Szellemi foglalkozás, aggság ijedség, félelem, fájdalom és más erős behatások az agyidegrendszer szintén elkábíthatják egy időre az éhség érzetét. Tudjuk azt is hogy gyomor és agybántalmak, valamint általában minden, az idegek elhanyagoltságában járó hevesebb kórállapotok rendszeren az étvágyban is idéznek elő változásokat. Egyébiránt főszabályozója az éhségnek még is a szokás; mert nem csak bizonyos időhöz lehet szokni, melyben az éhség jelentkezik, hanem sokat evés által annyira erősödhethetünk, hogy azután több tápanyagokat vehetünk magunkhoz, mintsem a test igényel. Étvágyhiány nem csak a legtöbb gyomorbántalmakkal jár együtt hanem majdnem minden jelentékenyebb kórállapottal. Az éh természetellenes felfokozódása (farkaséh) épen

ugy mint a falánkság, továbbá a vágy különcz ételek, vagy evésre nem is alkalmas tárgyak után még nincsenek megmagyarázva. E természetellenes érzéteket úgy szokás képzelni, mintha az éhidegeknek mintegy lehangolásai volnának, s vagy gyomor és agy — vagy pedig ideg — bántalmaktól származnának. Ugyan ezt kell mondani az undorról is, melynek egyik jelensége a csömör.

Szellemi s testi satnyulás.

Jelige: A ki előítéleteket és visszaéléseket akar elhárítani, birtva lehet előre az iránt, hogy mindazoknak haragját magára vonja, akik az előítéletek- és visszaélésekből előnyt hústak, de igen bizonytalan az, vajjon azoknak rokonszenvét k érdemlőeknek használni akar.

Meyer.

IX. A thea.

A kínai ugy a fekete, mint a zöld thea bizonyos thein nevű mérges anyagot tartalmaz, mely épen a kávéhoz hasonlít; rövidség okaért a kávéval való visszaélésből származott ártalmak leírására utasítatik az olvasó, hogy a kávé első hatásánál hasmenést idéz elő, a thea pedig szorulást okoz, és makacs álmatlanságot is lehet tapasztalni.

Soha sem lehetünk biztosak a thea valódiságáról, mert igen sok csalásnak van kitéve, és ahelyett hogy igazi theát kapnánk, vegyítve van mindenféle fajú levelekkel, és hogy szép zöld színe legyen, megfestik zöld festékkel, mely mérges anyagot tartalmaz; ámbár azt hiszik a theaivók, hogy a meghamisítás csak kismérvű levén, ártalmára nem lehet; és épen ez az oka, hogy a sok kis ártalmak lassankint összegyűlnek, a figyelmet kikerülik, mivel tekintetbe nem vétetnek. Hány csep folyadék szükségeltetik egy itczéhez, és ha már csordultig tele van, akkor meg csak egy csep kell, hogy kifolyhassék.

A ki észlelheti a hamisításokat, és restelli a már egyszer kifőtt thealeveleket bevásárolni, amit talán valamely kínai mandarin vagy angol lord kifőzött thea-kannájában; s végre a ki utálja a kínai gyárban piszkos ujjakkal kiválogatott leveleket, annak nem marad egyéb hátra, mint theát — nem inni!

Sok ember kávéját s theáját jó forrón szereti inni; hogy ezen visszaélés által a fogak, a száj és gyomor nyálka-hártya mit szenved, lehet gyanítani.

A thea- és kávévénikék, a pálinka-, bor- és sör-czimborák egymásnak kezét nyújthatnak a barátsági frigyhez, és nem kell hogy egymást lenézzék. Ők mind egy és ugyanazon szenvedélynek hódolnak, de csak pillanatnyi élvezet által. Fájdalom! mindnyájan sikamlós uton állanak, mert csálhatatlanul egészségöknek ártnak, és éltöket megrövidítik.

X. A cukor.

A cukor, eredetileg — ugy a mint a természet nekünk számtalan terményben és gyökerekben adta, sok tápnedvvel van vegyítve; tehát termény- és gyö-

kér alakban tetszés szerinti mennyiségben használható; kivéve amint a cukorgyárak szokták a nővényektől elválasztva készíteni, mert ez mint izgató tekintetik, és azért is magában használva ártalmas, de az ételek közé vegyítve, bátran lehet élvezni.

Igen rossz szokás az sok anyától, midőn gyermekeiknek minden lépten egy darab cukrot vagy cukorfélét adnak kezeikbe, azt hiszik hogy azzal jól tesznek, pedig elrontják étvágyukat, és emésztésüket.

A természet minden teremtményének, ugy az embernek is hozzá mért tökéletesen szükséges tápszerket rendelt, azokhoz szigoruan véve semmi hozzáadás nem szükségeltetik, annál kevésbbé szükséges azoktól bizonyos létrészeket elvonni.

Boldogok azok, akik az anyatermészet vegytani művéhez nagyobb bizalommal viseltetnek, mint a főzővegyészekhez és vegytani konyhákhoz összesen véve!

Kóreset saját naplóból.

Mult hó 30-án Zemplénmegyének Erdőbénye községében lakó Kaufmann Simon azért keresett fel, hogy vele együtt súlyos beteg atyjához utazzam; ennek nyomán még az esteli vonattal mentünk Tokajig, onnan pedig szekeren érkeztünk éjjel 11 óra után Erdőbényére; utközben értesültem, hogy Kaufmann Bernát 60 éves édes atyját november 18-án utazás közben erősen kilelte a hideg, de csak másnap érkezvén haza, igen rosszul érezte magát, nagy láz, köhögés és nyilalás a jobb oldalbordák között köszöntött be; minthogy saját homoeopathicus házi gyógytára van, aconitumot és bryoniát szedett és egész mellére hideg borogatást alkalmazott.

Erdőbényén mintegy 40 izraelita család lakik, a hasonszenvi gyógymód kedvelői levén, betegségek esetben a mennyire tudják, segitenek magukon, orvos nem lakván ott; és ha nem találhatják el az igazi szerelést, akkor a közellévő Szántó városban lakó hasonszenvi orvoshoz folyamodnak, és miután nevezett orvos akkor maga is beteg volt a megkísértett szerek pedig nem használtak, a baj súlyos levén, fejüket vesztve folyamodtak egy közellévő város alleopathicus orvosához, aki a bevett szokást követve először hashajtót rendelt; pár napig könnyebült a beteg, de aztán súlyosbodott állapota; újra folyamodtak az alleopathiához még két izben; de a beteg mindig rosszabbul lett, midőn végre a fentnevezett napon, vagyis a kórállapotnak 12-ik napján hozzám fordultak.

A beteghez érve, körülményesen megvizsgálva, következő körképet találtam: erős testalkat, epés mérsékmény, izmos széles vállu, domboru mellü egyént szemlélttem bódult (soporosus) álomba merülve, szüntelen félrebeszél, nehéz, sebes és szorongatott hallható hörgésü légzés, gyakori köhögés által félbeszakitva, de kiköpni nem birt, csak egyedül hanyatt fekéhetett, piros arcz, a külbőr égető forró, sebes el-

nyomott érverés, kinzó és epedő szomj, gyakori vi-
zes hasmenés, kérdéseimre a beteg alig tudott felelni,
és igen gyenge volt, midőn mellét kontatám, aggódva
tapasztaltam, hogy az egész tüdő jobb szárnya sü-
ket hangot adott, a hallgatózásra pedig folytonosan
tartó zörgő légzést hallottam; kétséget nem szenved-
tett, hogy tüdő állományi lob (pneumonia cruposa)
van jelen, mit az alleopata orvos is nyilvánított, és
oly stádiumban (12-ik nap), midőn már a tüdőszél-
hüdéstől lehetett tartani, mert a beteg légzése oly
nehéz, köhögése oly kinzó s a folytonos zörgés mel-
lében, a nélkül hogy valamit birt volna felköhögni
és kiköpni, emellett a gyengeség szerfelett nagy volt.

A híres Niemeyer tanár az ő kórtanában (5-ik
kiadás Berlin 1863. I. köt. 149-ik oldalon) bevallja,
hogy a cruposus tüdőlobnál, a bécsi nihilisticus is-
kola és a hasonszenvi gyógykezelés által azon ta-
pasztalatra jutottak, „hogy a tüdőlobos betegnél ép
oly kevésbé szükségeltetik az orvosi beavatkozás,
mint az orbáncz, kanyaró, hólyagos himlő stb. lefo-
lyásu kóroknál“; továbbá azt mondja: hogy a „tü-
dőlobos beteget inkább ajánlja a hasonszenvi gyógy-
kezelésre bizni, mint az alleopathiára“. Ugy van! A
hasonszenvi gyógymód és a szeliden alkalmazott viz-
gyógymód soha sem zavarja meg a természeti gyógy-
erőt, sőt inkább elősegéli működését, az anyagcsere
rendbehozása által.

Ezen beteg nagy veszélyben forgott és valóban
félteni lehetett minden lépten a tüdőszélhüdéstől; a
mint történetesen az ágy alá néztem, megpillantám
a köpláda oldalán levő rozdszerű véres köpésnek
nyomait, mely engem azonnal phosphor-adagolásra
késztetett; 3 cseppet öntvén egy pohár vízbe s ab-
ból óránként egy evőkanállal nyujtottam, az epedő
szomj ellen pedig aconitumot adattam friss vízbe,
melytől a szomjuság csillapult; aztán sürgettem egy
fördő-kádat, 20 foku félfördőbe tétettem és 3 em-
ber által frottiroztattam, közbe-közbe gyakran leön-
töttem ugyanoly foku vízzel, ez tartott 3 perczig,
aztán száraz ágyba tétettem mérsékelten betakarva,
mire a beteg kevés ideig aludt, és a midőn feléb-
redt, a hörgő légzés csilapodott, és köpni kezdett,
a bódultság engedett, 6 óra múlva ismét félfördőbe
tétettem, és ezen második fordás után a láz enge-
dett, a bőr kissé gőzölni kezdett és az aggasztó
kórjelek engedtek, jól kezdett felköhögni és nagy
turhákat kiköpni, mely fordulat a tüdőlobban mint
krízis biztos javulásra mutat; hozzátartozói öröm-
mel tapasztalták, hogy azon veszélyes beteg, akit
kevésbé azelőtt tüdő-szélhüdéstől lehetett féltetni,
most szépen megmenekült, és midőn meggyőződtem,
hogy a veszély elmúlt, ajánlottam továbbra is a fél-
fördők használatát és egyéb utasítást adván a beteg-
nek, azon kéréssel távoztam, hogy levél által tudó-
sítsanak a beteg lábadozásáról.

Mint hogy az orvost rendesen gyorsabban és pon-
tosan szállítják a beteghez, mint onnan vissza: te-

hát én is úgy jártam ez alkalommal, hogy épen
akkor robogott el a kassai reggeli vonat Nyiregy-
háza felé, midőn a tokaji állomáshoz értem; ennél-
fogva kénytelen voltam a nap hátralevő részét To-
kajban tölteni s megvárni az esti vonatot, ami any-
uyival kellemetlenebbül érintett, minthogy egyéb te-
endőim között lapom 11-dik számának szétküldése
várakozott reám. Unalmamban az erdőbényei beteg
sorsára gondoltam, mert e kóreset szerencsés tordu-
lata leköté figyelmemet; meg kell vallanom, hogy
midőn a beteget folytonosan észleltem és a veszélyes
körtünetek elmúltak, eleinte nem hittem szemeimnek,
talán csak a végkimulás könnyebbülésének jele? De
midőn világosan láttam, hogy a láz tökéletesen meg-
szűnt, és a lobos jelenségek elmúltak, győződtem
meg a szerencsés fordulatról; továbbá eszembe ju-
tott, hogy ha az előttem gyógykezelő alleopatha or-
vos Niemeyer F. kórtanát figyelemre méltatta volna,
(mely kórtan [pathologia] a mai korban már min-
den orvos könyvtárában megvan) a kezem közt levő
hét rendbeli recipében foglalt bécsi hashajtó, hány-
tató borkó, mákony, chinin, beléndek stb., a termé-
zeti gyogyerőt gátló, az agy- és idegrendszeret le-
hangoló szerek helyett, 3 csep phosphort (12-ik di-
lutióból) egy pohár vízben vétetett volna be, a be-
teget aligha éri ily veszély; vajjon mi sors vár a
betegre ezután? még most nem lehet meghatározni,
azonban alkalmilag a további eredményt hiven közöl-
jük t. olvasóinkkal.

Böngészet.

Himlő-oltás-ellenes conferentia.

A magdeburgi hirlap octóber 30-ról a követ-
kezőket írja: Birminghamban (Angolhon) tegnap
tartottak himlő-oltás-ellenes tanácskozást, egy köz-
ponti himlő-oltás-ellenes szövetkezés létrehozása vé-
gett. A tárgyalás folyama alatt John Brigtnak egy
levele olvastatott fel, melyben ő a kényszer-himlő-
oltás eszélyessége ellen kételyeit nyilvánítja, és azon
véleményét fejezte ki, hogy ama törvény, mely egy
atyát, aki gyermekét nem akarja beoltatni, bizonyos
büntetésnek veti alá, — szörnyőség! és megsemmi-
sítésre méltó.

A tanácskozás elhatározá egy kapcsolatos vá-
lasztmányt képezni, mely többek között felhívást
intézzon a nemzethez az üldözött szülők érdekében.

(„Flegende Blätter über Homoeopathie.“)

Levélszekrény.

— Dr. Péczely Ignácznak urnak Budapesten: Vettük becses so-
rait. Minden tekintetben igaza van. Munkássága- és vasszorgalmáról meg-
vagyunk győződve. A szenvedő emberiség ohajtva varja működését. —
Mi pedig hisszük, hogy a meglepetés nagyszerű lesz. Igaz, hogy ko-
moly idöket élünk, de nem magunkért, hanem az igazságért és a szen-
vedő emberiség javára harcolunk. A figyelmeztetést köszönjük, és ahoz
alkalmazkodunk.